

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-28-07, факс: 255-25-91

До реєстр. № 8286 від 15.12.2022

ВИСНОВОК

на проект Закону України про забезпечення електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах

(реєстр. № 8286 від 15.12.2022)

10 січня 2023 року
протокол № 127

Комітет Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 10 січня 2023 року (протокол №127) розглянув проект Закону України про забезпечення електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах (**реєстр. № 8286 від 15.12.2022**), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д. О. та іншими народними депутатами України.

Як зазначено у пояснювальній записці до проекту Закону, метою прийняття проекту Закону є врегулювання окремих питань обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, а також посилення контролю з метою забезпечення повноти сплати податків з таких підакцизних товарів та протидії їх незаконному виробництву та обігу.

Проектом Закону передбачено:

1) запровадити електронну марку акцизного податку (далі – електронна марка), яка є унікальним графічним елементом, двовимірним штрих-кодом швидкого реагування (QR - код);

2) встановити порядок генерації і застосування групового ідентифікатора електронних марок, який містить інформацію про усі одиничні електронні марки нанесені на групові транспортні упаковки підакцизних товарів;

3) вважати емітентом електронних марок центральний орган виконавчої влади, який реалізує державну податкову політику;

4) встановити порядок активації та деактивації електронних марок;

5) запровадити електронну систему обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах (далі – електронна система), яка є інформаційно-комунікаційною системою, що забезпечує створення, перегляд, моніторинг, відправлення, прийняття, збирання, внесення, накопичення, обробку, використання, розгляд, зберігання, захист, облік та надання інформації щодо товарів, на які нанесено електронну марку.

6) встановити, що суб'єкти господарювання, які здійснюють виробництво та/або імпорту та/або оптову та/або роздрібну торгівлю товару, а також суб'єкти господарювання (перевізники), які здійснюють транспортування товарів зобов'язані зареєструватися в електронній системі. Після реєстрації виробник та/або імпортер товару отримує статус економічного оператора, а суб'єкт господарювання, який здійснює транспортування товарів – перевізника;

7) зобов'язати суб'єктів господарювання при перевезенні підакцизних товарів формувати акцизний електронний документ (АЕД) в Реєстрі АЕД. АЕД складається з транспортної, податкової та акцизної частин (розділів).

8) встановити відповідальність за порушення норм, які запроваджуються проектом Закону;

9) скасувати з 01.01.2025 року маркування марками акцизного податку алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та запровадити електронну систему у повному обсязі;

10) встановити, що порядок сплати акцизного податку визначається розділом VI Податкового кодексу України, до якого будуть внесені відповідні зміни для приведення у відповідність до проекту Закону. Сплата акцизного податку здійснюється через електронний рахунок, який є окремим рахунком відкритим економічному оператору в центральному органі виконавчої влади, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, на якому обліковується сума сплаченого акцизного податку з вироблених на митній території України товарів або ввезених на митну територію України товарів.

Головне науково експертне управління у своєму висновку від 05.01.2023 № 16/03-2023/3501 висловлює зауваження до поданого законопроекту. Зокрема, у висновку зазначено, що Головне управління не вбачає потреби у прийнятті нового законодавчого акту, в якому визначаються правові та організаційні засади цифрової ідентифікації, забезпечення електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, з метою запобігання їх нелегальному обігу на території України. Порушене у проекті питання має регулюватися Законом України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» і відповідні зміни, у разі визнання їх необхідними, мають вноситися саме до вказаного Закону.

Також Головним управлінням надано зауваження щодо понятійного апарату та до запропонованого законопроектом механізму функціонування електронної

системи обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах.

Міністерством фінансів України в експертному висновку від 30.12.2022 № 11320-03-3/31760 надано зауваження до законопроекту, зокрема, зазначено, що реалізація проекту Закону у запропонованій редакції не матиме значного позитивного впливу на показники державного та місцевих бюджетів, оскільки існують ризики, що маркувати будуть тільки легально вироблені алкогольні напої, тютюнові вироби та рідини, що використовуються в електронних сигаретах. Водночас, реалізація акта потребуватиме фінансування створення, впровадження, а також у разі потреби, доопрацювання такої електронної системи. Тому законопроект може бути підтримано у разі надання фінансово-економічного обґрунтуванням впровадження запропонованих змін.

Міністерством юстиції України у висновку від 05.01.2023 № 1844/16518-4-22/7.3.3 зазначено, що проект Закону потребує доопрацювання з урахуванням вимог нормопроєктувальної техніки.

За результатами обговорення зазначеного законопроекту та керуючись положеннями частини третьої статті 93, статті 108, частини першої статті 116 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», **Комітет вирішив:**

Рекомендувати Верховній Раді України:

1. Проект Закону України про забезпечення електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах (**реєстр. № 8286 від 15.12.2022**), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д. О. та іншими народними депутатами України, **включити до порядку денного восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання;**

2. За наслідками розгляду в першому читанні **прийняти за основу** проект Закону України про забезпечення електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв та тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах (**реєстр. № 8286 від 15.12.2022**), поданий народним депутатом України Гетманцевим Д. О. та іншими народними депутатами України, з дорученням **Комітету підготувати його до другого читання** відповідно до частини першої статті 116 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» **з урахуванням таких пропозицій:**

переглянути строки впровадження електронної акцизної марки та Електронної системи простежуваності;

доповнити нормою щодо можливості нанесення електронної акцизної марки у графічному вигляді MatrixData, DotCode, не тільки у вигляді QR-коду;

встановити норму щодо безкоштовного генерування електронної акцизної марки та групового коду;

вилучити положення щодо маркування електронними акцизними марками вин, які оподатковуються за ставкою 0,01 грн, пива та слабоалкогольних напоїв міцністю до 8,5 %;

вилучити положення щодо блокування здійснення розрахункових операцій при продажу підакцизних товарів, які підлягають маркуванню електронними акцизними марками, передбачивши лише передачу даних про операції з реалізації товарів з порушенням їх маркування (немаркованих, з підробленими марками, проданими понад один раз або не отриманими по Електронній системі тощо) та доповнити підстави для здійснення перевірок за такими фактами;

доповнити нормами щодо маркування імпортованої продукції електронними акцизними марками на митному складі під митним контролем, а не тільки іноземним виробником (постачальником);

доповнити нормами щодо механізму повернення сум акцизного податку, які сплачено на електронний рахунок та по яких електронні марки акцизного податку неотримані або відбулася їх деактивація;

переглянути складові транспортної частини АЕД;

доповнити положеннями щодо порядку та строки зарахування та сплату акцизного податку до бюджету;

додатково врегулювати питання емісії акцизних марок з метою забезпечення ефективного адміністрування акцизного податку;

та з урахуванням пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи.

3. Доповідачем від Комітету під час розгляду законопроекту на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити голову Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики Гетманцева Д.О.

Голова Комітету

Д.О. Гетманцев

